

ЗВ'ЯЗДА

Орган ЦКіМККП(б), ЦВКіСНК БССР

№ 103 (6079) 8 мая 1938 г., нядзеля ЦАНА 10 КАП.

ВЫШЭЙ НЕПЕРАМОЖНЫ СЦЯГ МАРКСА—ЭНГЕЛЬСА—ЛЕНІНА—СТАЛІНА!

Сто дваццаць год таму нарадзіўся найвялікшы вучоны, геній чалавечтва, асновападобны навуковага камунізма Карл Маркс, які ўсё сваё жыццё аддаў справе вызвалення чалавечтва ад гнёту капітала.

У сваім вучэнні Маркс адкрыў законы развіцця чалавечага грамадства і ўказаў шлях барацьбы ўсім прыгнечаным за сваё вызваленне. Вучэнне Маркса пабудавана на аналізе развіцця капіталізму і неминуаці гібель імпэрыялістычнага грамадства, якое ў сваім зорку рыхтуе сваёй магільніца, — рабочы клас.

Шмат хто з пробаўражувальных «стэратыкаў» імкнуўся падраджаваць вайну ўплыву рабочы сацыялістычны рух, але толькі марксізм аказаўся адзіным жыццёзольным, толькі марксізм вучэнне дало рабочаму класу ўведальненне яго вялікай гістарычнай ролі, якую ён павінен адыграць у перабудове грамадства на сацыялістычных асновах. Маркс і Энгельс, пішаў Ленін, «навуцкі рабочы клас амапавалі» і ўказалі «выхад з душоўнага рабства, у якім прабылі дзеці ўсё прыгнечаныя класы».

Ворагі рабочага класа і марксізма імкнуліся «абвергнуць» і «знішчыць» марксізм. На самай жа справе ні адно вучэнне ў гісторыі не атрымала толькі поспеху і перамогі, як вучэнне Маркса. І гэта таму, што яно вернае, што яно правільнае, што яно ёсць вялікая праўда, якая прыгнечана на сваё мільённы масы працоўных і ўсё перадавое чалавечтва.

Вялікі прадаўжальнік Маркса і Энгельса Ленін і Сталін развілі і ўзбагацілі марксісцкае вучэнне прыстасавана да новых умоў, прыстасавана да імперыялізма і пролетарскіх рэвалюцыяў.

Апрацоўчы на самую перадавую ў вене навуковую марксісцкую тэорыю, рабочы клас пераўтваряе чалавечае грамадства. Перамога пролетарскай рэвалюцыі ў СССР і ўмацаванне диктатуры пролетарыята з'явіліся найвялікшымі перадавымі і сусветна-гістарычнымі вынікамі працы вучэння Маркса, развіцця і ўзбагачэння Леніным і Сталіным.

Ленін і Сталін не раз ўказвалі, якую вялікую ролю адыгрывае перадавая зорка марксізма ў рэвалюцыйнай барацьбе за диктатуру пролетарыята, а будаўніцтва камуністычнага грамадства. У сваім справаздачым дакладзе на XVII з'ездзе партыі, падкрэсліваючы кіруючую ролю марксісцкай зоркі, таварыш Сталін гаворыў:

«Паглядзіце на акружачыя краіны: і многа вы знойдзеце кіруючыя партыі, маючы правільную лінію і працягчыя яе ў жыццё? Уласна, гэтыя партыі няма ніяк і ў свеце, бо ўсе яны жыццё без перамогі, блытаюць у хаосе крызіса і не бачаць шляхоў для таго, каб выбрацца з бязьліччых і нашча партыя ведае, куды весці і справу, і ведае яе наперад з поспехам. Чаму абавязана наша партыя гэтай сваёй перавагай? Таму, што яна «вядзе» партыі марксісцкай, партыі ленінскай. Яна абавязана тае, што кіруюча ў сваёй рабоце вучэнне Маркса, Энгельса, Леніна. Не жа быць сумнеўна, што пакуль мы ставаем вернымі гэтаму вучэнню, пакуль мы ўладзем гэтым камунізмам, — пакуль мы поспехі ў сваёй рабоце».

На новым этапе сацыялістычнай рэвалюцыі таварыш Сталін развіў вучэнне Маркса—Энгельса—Леніна аб перавае сацыялізма ў адной краіне, аб вытварэнні пролетарыята, сацыялісцкіх ітэліяў ітэліяў класаў.

За дваццаць год наша краіна пад кіраўніцтвам партыі большэвікоў і правадыра народаў таварыша Сталіна ператварылася ў індустрыяльную, з перадавай тэхнікай, яна пакрылася індустрыяльнымі прамысловымі гігантамі, якія працуюць на карысць працоўных сацыялістычнага радзімы. Навуцкі вышэйшы сацыялісцкі пытанне. З развіцця сацыялісцкага гаспадарства выдзілі буйныя калгасы, на палях якіх працуюць камбайны, трактары. Радава, культура і ўсё гэта з'яўляецца вынікам трыумфальных перамог марксізма—ленінізма.

12 снежня 1937 года народы Савецкага Саюза на аснове новай Сталінскай Канстытуцыі выбралі першы ў свеце савецкі парламент. Сталінская

Канстытуцыя з'яўляецца ўвасабленнем найвялікшых перамог сацыялізма нашай пудоўнай радзімы. У ёй запісана ўсё тое, чаго народы краіны Савецкага Саюза пажадалі пад кіраўніцтвам партыі Леніна—Сталіна. Выбары ў Вярхоўны Совет СССР паказалі адзінства савецкага народа, яго любоў і бязмежную адданасць комуністычнай партыі і праўдзю працоўных усяго свету таварышу Сталіну.

Сталінская Канстытуцыя — Канстытуцыя сапраўднага сацыялістычнага дэмакратызма — магчыма толькі ў краіне перамогшага сацыялізма, дзе бессмертнае вучэнне Маркса—Энгельса—Леніна з'яўляецца баявой праграмай дзеяння большэвіцкай партыі і ўсіх працоўных. Ужоружыцца перадавой тэорыяй Маркса—Леніна, партыя вядзе народы Савецкага Саюза ад перамогі да перамогі.

Усемагутнае марксісцкае вучэнне аналізуе ў пярвых большэвіцкіх руках камуністычнай партыі, якую кіруе геніяльны прадаўжальнік справы Маркса—Энгельса—Леніна вялікі Сталін. Таварыш Сталін высока падняў пераможы сцяг Маркса—Леніна і на-галаву развіў шматлікія атакі на марксізм—ленінізм ворагаў народа, трацісцка-бухарынскіх бандытаў, якія імкнуліся аднавіць капіталістычнае рабства ў Савецкім Саюзе і адабраць у народзе СССР усё тое, што заваявана Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыяй. Ворагам не ўдалося і не ўдасца ажыццявіць свае завяшчаныя замыслы. Працоўныя СССР, саўдзінныя работнікі НКВД, кіруючыя сталінскімі наркомамі тав. Ежовым, выкрлі і знішчылі ворагаў народа — трацісцка-бухарынскіх бандытаў. Пад сцягам марксізма—ленінізма савецкі народ будзе бяспрыстанна выкрываць і знішчаць усё тых, хто адважыцца падняць руку на нашу шчаслівую радзіму, на марксізм—ленінізм.

Рэвалюцыйны ідэі Маркса веча будучы з'яўляюцца сымвалам барацьбы прыгнечаных супроць сваіх прыгнечальнікаў. З часу смерці Маркса прайшло 55 год. За гэты час рабочы клас, кіруючы партыяй Леніна—Сталіна, выконвае заветы Маркса, звернуў назаўсёды капіталістычны лад, лад прыгнечання чалавека чалавекам.

Рэвалюцыйны ідэі Маркса веча будучы з'яўляюцца сымвалам барацьбы прыгнечаных супроць сваіх прыгнечальнікаў. З часу смерці Маркса прайшло 55 год. За гэты час рабочы клас, кіруючы партыяй Леніна—Сталіна, выконвае заветы Маркса, звернуў назаўсёды капіталістычны лад, лад прыгнечання чалавека чалавекам.

Народы вялікага Савецкага Саюза жыццём песнай, дружнай, брацкай сям'і. Назаўсёды знішчана нацыянальная рознь і варожасць, якую наўмысна севі сярод працоўных партыі савецкай і сваёй эксплуатацыйскіх мэт. Ленінска-сталінска нацыянальная палітыка, выхадзячая з вучэння Маркса, забяспечыла ўсім народам нашай краіны радаснае, шчаслівае, амажнае і культурнае жыццё.

Партыя Леніна—Сталіна бліскава вырашыла нацыянальнае пытанне. Усе аднастайна савецкіх рэспублік маюць сваю Канстытуцыю, выправаваную на аснове і ў поўнай адпаведнасці з Сталінскай Канстытуцыяй. Як і ўсе народы Савецкага Саюза, працоўныя Беларусі, аднаваючы 120 год з дня нараджэння Карла Маркса, уступаюць у выбарчую кампанію па выбарах вярхоўнага органа дзяржаўнай улады. На шматлікіх мiтiнгах і сходах рабочы, калгаснік, ітэліяўны аднадздушна вылучаюць кандыдатамі ў дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР вернага прадаўжальніка вучэння Маркса—Энгельса—Леніна найвялікшага чалавека нашай эпохі таварыша Сталіна і яго бліжэйшых саратнікаў.

Славеная большэвіцкая партыя—партыя Леніна—Сталіна — вядзе працоўных нашай краіны да вяршынь камунізма. Ва ўсёй сваёй грандыёзнай рабоце ў барацьбе за перамогу сацыялізма яна дабілася поспеху таму, што з'яўляецца партыяй марксісцкай, ленінскай!

Вучэнне Маркса з'яўляецца пудоўна-літэратурнай для пролетарыяў і прыгнечаных усяго свету ў іх барацьбе за сваё вызваленне ад ланцугоў капіталістычнага рабства і фашысцкага варварства.

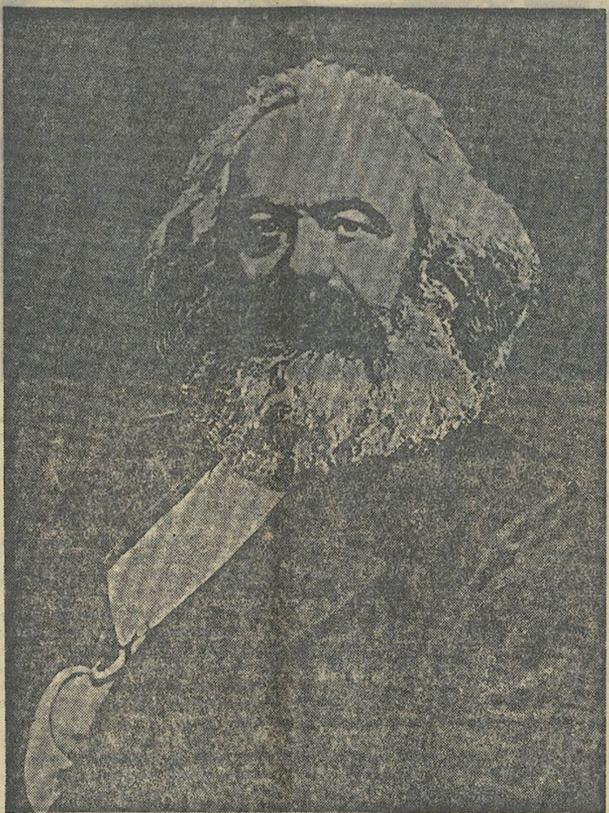
Вучэнне Маркса—Энгельса—Леніна—Сталіна перамагло на адной постыі амажна шара — у вялікім Савецкім Саюзе. Яно перамажа ва ўсім свеце.

Вышэй непераможны сцяг Маркса—Энгельса—Леніна—Сталіна!

120 год назад нарадзіўся найвялікшы рэвалюцыянер, геніяльны правадыр, мысліцель і тэарэтык пролетарыята Карл Маркс.

Кіруючыся бяссмертным вучэннем Маркса—Энгельса—Леніна, рускі рабочы клас пад вадзіцельствам партыі Леніна—Сталіна заваяваў дзяржаўную ўладу, устанавіў дыктатуру пролетарыята, пабудоваў сацыялізм, стварыў магутную сацыялістычную дзяржаву.

Пад непераможным сцягам Маркса—Энгельса—Леніна—Сталіна савецкі рабочы клас звергне ўладу капітала і пабудуе камунізм на ўсім зямным шары.

З РАДАСЦЮ І ЛЮБОЮ ПРАЦОЎНЫЯ БССР НА ПЕРАДВЫБАРЧЫХ СХОДАХ ВЫСТАЎЛЯЮЦЬ КАНДЫДАТАМІ У ДЭПУТАТЫ ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР ВЯЛІКАГА СТАЛІНА І ЯГО БЛІЖЭЙШЫХ САРАТНІКАЎ

ПЕРАДВЫБАРЧЫ СХОД НА ШВЕЙНАЙ ФАБРЫЦЫ „КАСТРЫЧНІК“

Сход аднадздушна вылучыў кандыдатамі ў дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР таварышаў Сталіна, Малава, Варашылава, Калініна, Лявіцкага, Бермана і Кавалёва (Прысутнічала 2000 чал.)

Прамова тав. АДЫ КІСЕЛЬ

Таварышы! З патужым вельбарнай радасцю ўсёе беларускі народ ідзе да гістарычнага дня — 26 чэрвеня, калі мы ўпершыню будзем выбіраць на аснове Сталінскай Канстытуцыі Вярхоўны Совет БССР.

Тое, аб чым вякімі марылі пакаленні, ажыццяўлена ў нашы савецкія дні. Пшым чынам расвітвае БССР — дзяцішка ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыкі. Там, дзе былі непраходныя бароты, цяпер узвышаюцца гіганты сацыялістычнай індустрыі. Багатым урдажам прітучу калгасныя палі. Была ў мінулым вагнана родная беларуская мова. Цяпер беларускі народ спявае радасныя песні на сваёй роднай мове.

Сёння, калі мы вылучаем кандыдатаў у дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР, нашы сэрцы поўны ўдзячнасці да лепшага друга беларускага народа, вялікага і любімага правадыра працоўных, роднага Іосіфа Вісарыявіча Сталіна. (Бурныя доўга незмаўнаючы апладыменты. Воўчы прыгнечаны ў гонар таварыша Сталіна.)

Партыя Леніна—Сталіна прывяла беларускі народ, прывяла кожнага з нас да радаснага і шчаслівага жыцця. Вялікі правадыр народаў таварыш Сталін прымаў непасрэдна ўдзел у вызваленні беларускага народа ад ярма беларускіх акупантаў. Ён з'яўляецца таварышам беларускага дзяржаўнасці.

Полныя ворагі беларускага народа, польскія шпійны параногічы, галанды і чарквыны капелі зноў захаваўшы сваёйні беларускі народ. Не ўдалося і ніколі не ўдасца ім гэта. Калі была выкрыта полдая банда фашысцкіх наймітаў, якія прынеслі нам шмат шкоды, асабіста таварыш Сталін па-бачкоўску паклапаціўся аб дапамозе калгаснаму сялянству БССР. Сталін — шчасце

З Р Э А Л Ю Ц Ы

перадвыбарчага схода рабочы, служачык, інжынерна-тэхнічных работнікаў менскай швейнай фабрыкі «Кастрычнік».

З вельбарнай радасцю мы, рабочы, служачыя і інжынерна-тэхнічныя работнікі менскай чырвонасцяжнай швейнай фабрыкі «Кастрычнік», вылучаем кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР таго, хто наспына вядзе магутна савецкі народ да новых перамог, хто разам з вялікім Леніным стварыў нашу пудоўную Беларусь, Савецкую Сацыялістычную Рэспубліку.

Мы аднадздушна вылучаем кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР любімага правадыра народаў вялікага Сталіна і просім яго даць сваю згоду балатывавацца па Дзяржаўнай выбарчай акрузе горада Менска.

Мы аднадздушна вылучаем кандыдатамі ў дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР бліжэйшых саратнікаў вялікага Сталіна таварышаў Малава, Калініна, Варашылава, а таксама выконваючага абавязкі другога сакратара ЦК КП(б)Б тав. Лявіцкага, наркома Унутраных спраў БССР тав. Кавалёва, старшыню СНК БССР тав. Бермана.

Ф. ЭНГЕЛЬС АБ МАРКСЕ

«...Марк быў перш за ўсё — рэвалюцыянер. Прымаць тым ці іншым опосабам удзел у разбурэнні капіталістычнага грамадства і стварэнні ім дзяржаўнай устаной, удзельнічаць у справе вызвалення сучаснага пролетарыята, якому Ён ўпершыню даў азна не яго ўласнага становішча і яго патрабнаці, азна не яго вызва ленія, — вось што было ў сапраўднасці яго жыццёвым прызначэннем. Яго стыхій была барацьба. І ён змагаўся з такой страцю, з такой упартасцю, з такім поспехам, як змагаюцца нямыглі».

(Ф. Энгельс «14 савізіна 1883 г.»)

ЛЕНІН АБ МАРКСЕ

«Вялікая савецка-гістарычная заслуга Маркса і Энгельса састаіць у тым, што яны ўказалі пролетарыям усіх краін іх ролі, іх задачу, іх прызначэнне: узніцця першымі на рэвалюцыйную барацьбу супроць капітала, аб'яднаць вакол сябе ў гэтай барацьбе УСІХ працоўных і эксплуатаемых».

(Ленін, Творы. Т. XXIII, стар. 276).

ЛЕНІН АБ МАРКСІЗМЕ

«Марксізм адраджваецца ад усіх іншых сацыялістычных тэорыяў выдатным злучэннем поўнай навуковай цэласці ў аналізе аб'ектыўнага становішча рэчаў і аб'ектыўнага ходу звалюцыі з самым рашучым прызначэннем значэння рэвалюцыйнай энергіі, рэвалюцыйнай творчасці, рэвалюцыйнай ініцыятывы мас, — а таксама, вядома, аддзельных асоб, груп, арганізацый, партыяў, умоўных машчупац і рэалізаваць сувязь з тымі або іншымі класамі».

(Ленін, Творы. Т. XII, стар. 32).

СТАЛІН АБ МАРКСІЗМЕ

«Марксізм ёсць навуковае выражэнне карных інтарэсаў рабочага класа. Не аб знішчэнні марксізм, трэба знішчыць рабочы клас. А знішчыць рабочы клас немагчыма. Больш 80 год прайшло з таго часу, як марксізм выступіў на арэну. За гэты час дзесяткі і сотні буржуазных урадаў прабавалі знішчыць марксізм. І што-ж? Буржуазныя ўрады прыходзілі і ўходзілі, а марксізм аставаўся».

(І. Сталін. «Пытанні ленінізма», стар. 597).

ЛІБКНЕХТ АБ МАРКСЕ

«Над «Напiталам» Марк працаваў 40 год — і як працаваў! Тав, як мог прэцаваць толькі Марк. Я не перапа вялічу, калі омаму, што найбольш нізка аплчываемы падзінчык у Германіі атрымлівае за 40 год работы больш грошай у відзе заробатнай платы, чым Марк атрымаў у відзе «ганарара» за адно з двух найвялікшых навуковых тварэнняў нашага века. Другое — гэта працы Дэрзіна».

«Навуна» не мае рыначнай каштоўнасці, і ці можна патрабаваць ад буржуазнага грамадства, каб яно за сваёй уласны імартны прыгавор заплаціла прылічную цану?».

(В. Лібкнехт «З упамінаў аб Марксе».)

ПЕРАДВЫБАРЧЫ СХОД НА АРШАНСКІМ ІЛЬНАКАМБІНАЦЕ

Кандыдатамі ў дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР вылучаны таварышы І. В. Сталін, В. М. Малава, Л. М. Кагановіч, К. Е. Варашылаў, Н. І. Ежоў, М. І. Калінін, А. А. Волкаў, Д. Ф. Маркін і А. В. Ермак.

ОРША. 5 мая адбыўся перадвыбарчы сход рабочы, інжынераў, тэхнікаў і служачых аршанскага ільнакамбіната, прысвоены вылучэнню кандыдатаў у дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР. Адраза пасля сканчэння работы, над гуці духавога аркестра, а чырвонымі сцягамі ішлі рабочыя з будаўнічых пляцовак і цэхаў. Да 4 гадзінаў вялікую залу клуба заложылі 1100 чалавек.

Першае слова прадастаўляецца савецкаму электрыку тав. Петрычэнка. Ён прапанаваў вылучыць першым кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР лепшага друга беларускага народа, мурага правадыра і на-стаўніка Іосіфа Вісарыявіча Сталіна. На залі праказавца магутнае «ура». Прысутныя наладжваюць доўгую авадзію ў гонар вялікага правадыра народаў.

Выступаюць стаханавы, інжынер, тэхнік. Яны прапанаваць вылучыць кандыдатамі ў дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР лепшых саратнікаў вялікага Сталіна таварышаў Малава, Кагановіча, Варашылава, Ежова і Калініна. Інжынер тав. Сцяпанав прапанаваў вылучыць кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР наместніка старшыні Савета Нацыянальнасцей Вярхоўнага Савета СССР, выконваючага абавязкі другога сакратара ЦК КП(б)Б тав. А. М. Лявіцкага.

Лічы мацней агурагуюцца вакол сваёй камуністычнай партыі, будзем актыўна ўдзельнічаць у выбарах Вярхоўнага Савета БССР. 26 чэрвеня ўсе, як і аддзім, прыдзем на выбарчы ўчасткі і аддзім свае галасы на кандыдатаў непераможнага сталінскага блока камуністы і беспартыйных.

ПЕРАДВЫБАРЧЫ СХОД У КАЛГАСЕ „КАЛЕКТЫЎНА ПРАЦА“

Кандыдатамі ў дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР вылучаны таварышы І. В. Сталін, В. М. Малава, Л. М. Кагановіч, К. Е. Варашылаў, Н. І. Ежоў, М. І. Калінін, А. А. Волкаў, Д. Ф. Маркін і А. В. Ермак.

ПЕТРЫКАЎ. 4 мая ў святочна ўпрыгожаным клубе калгаса «Калектыўна праца», Ляскавіцкага сельсавета, адбыўся перадвыбарчы сход калгаснікаў, калгасніц, вясцўнікаў і медработнікаў паселішча Ляскавічы, Капэвіцкай выбарчай акругі.

З вялікім палітычным уэддымам абмяркоўвалі выбарчыя кандыдатуры ў дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР. Першым вытупіў калгаснік тав. Браім Віктар Герасімавіч.

— Вялікі Сталін вядзе нас па светлай дарозе ад перамогі да перамогі, гаворыць тав. Браім. — Кожны раз, калі я ўпамінаю імя любімага Сталіна, сэрца маё напаяўляецца вялікай радасцю. Першым кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР я прапанаваў вылучыць таварыша Сталіна.

Прамова тав. Браіма была сустрэта прысутнымі з выключным энтузіязмам. Выступаўшыя калгаснікі тт. Корж, Паўтаран, Браім Фёдар, на-стаўнік тт. Гаўрыльчык і Марцінкевіч горада падтрымалі прапанаваў Віктара Браіма і адначасова вылучылі кандыдатамі ў дэпутаты Вярхоўнага

АБ АСЛАБАНЕННІ АД АСНОУНАЙ РАБОТЫ СТАРШЫН І САКРАТАРОЎ І АРГУМЕНТАЦЫЯЎ ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЯКНАУЧАГА КАМІТЭТА БССР

У адмену пастановы Праэдыума ЦВК БССР ад 5 мая 1938 года, Праэдыум Цэнтральнага Вякнаўчага Камітэта БССР пастанавіў:

1. Аслабіць старшыню і сакратараў аргументацыйных камісій ад сваёй асноўнай работы з захаваннем аплчывы іх па месцу асноўнай работы з 1 мая да 1 ліпеня 1938 года.
2. Аслабіць старшыню і сакратараў аргументацыйных камісій ад сваёй асноўнай работы з захаваннем аплчывы іх па месцу асноўнай работы з 17 мая да 27 чэрвеня 1938 года.

Вык. абав. старшыні Цэнтральнага Вякнаўчага Камітэта БССР Н. НАТАЛЕВІЧ.
Вык. абав. сакратара Цэнтральнага Вякнаўчага Камітэта БССР А. ЕРМАК.
6 мая 1938 года, г. Менск.

Передвыборный сход рабочих, ИТР и служащих месячной чирвоначальной швейной фабрики «Кастрычнік». Выступают стахановцы фабрики тав. Сахарова. Фото П. Саларейчыка.

ПАДРХІТЭЙКА ДА ВЫБАРЭЎ У ВЯРХОЎНЫ СОВЕТ БССР

ЗАЎСЁДЫ З МАСАМІ

«Выбаршчыкі, народ павіны патрабаваць ад сваіх дэпутатаў, каб яны асталіся на вышыні сваіх задач, каб яны ў сваёй рабоце не спускаліся да ўзроўню палітычных абматаліў, каб яны асталіся на пасту палітычных дзеячаў ленынскага тыпу...»

Гэта ўказанне правядыра народаў таварыша Сталіна я паклаў у аснову сваёй дэпутатскай работы.

Я ўважліва сабе тое, што, выбаршы мяне дэпутатам Вярхоўнага Савета ССР, масы не толькі аказалі мне вялікае давер'е і гонар, але і ўсклалі на мяне вялікі абавязак. Не адрываючы ад мас, дапамагаючы ім, выражаць волю мас — вось што патрабуецца ад дэпутата.

Пасля першай Сесіі Вярхоўнага Савета ССР я пачаў у ўсіх раёнах Клімавіцкай выбарчай акругі, ад якой выбран дэпутатам. На сходах і мітынгах, у гутарках я раскажыў выбаршчыкам аб рабоце Сесіі і выкананні сваёй дэпутатскага абавязка.

У саўгас імя Калініна, Чырвонопольскага раёна, я прыхаў разам з дэпутатам Вярхоўнага Савета ССР тав. Бялоўкіным. Дырэктар саўгаса тав. Малюга запрасіў нас ісці ў клуб, у кантору. Ён абяцаў, калі ўбачыць, што мы накіраваліся... у канцешню. Нікіта Ермалавіч — спраўляючы конюх. Ды і сам я не дрэнна разбіраюся ў сельскай гаспадарцы. Мы адразу заўважылі непадаркі. У стайнях накіпалася столькі гною, што коні стаялі парадзімі нагамі ў яме. Коной даўно не чысцілі...

Сабраліся рабочыя. Правілі кароткую нараду. Мы гаварылі аб выніках Сесіі Вярхоўнага Савета, раілі, як лепш наладзіць работу саўгаса. У сваіх вытупленнях рабочыя расказвалі, што работнікі раённага цэнтру рэдка адтывалі ў саўгас, хоць знаходзіцца ён за тры кілометры ад цэнтру. Калі прыедуць, то гутарыць з дырэктарам, а фермай не цікавяцца. Адсюль зразумела, чаму такія непадаркі.

Я даведаўся, што Клімавіцкі раён адстае па раду гаспадарча-палітычных кампаній. Асобныя прадпрыемствы не выконваюць сваіх планаў.

Пабываў я на заводзе, у цехах, пагатурчыў у рабочых. Выявілася, што на некаторых прадпрыемствах яшчэ не шкідзаваны вынікі шкідніцтва. На сікідзаваным заводзе пачаўся выпалы вапны спрактавана па-шкідніцку. Другі год будуць, некалькі разоў перапрацавалі, а пусціць у ход нельга. Электра-

станцыю будуць ужо чверты год і ніяк скончыць не могуць — матэрыялы, абсталяванне псуваюцца.

Аб гэтых агітных з'явішчах я гутарыў з рабочымі, адміністрацыяй і раённым кіраўніцтвам. Праз адпаведных наркаматаў рэспублікі прызвучаю рагавы рашуча, па-большэйшаму.

Расце аўтарытэт прадстаўнікоў савецкай улады ў масах. Не раз на вёсках даводзілася чуць такія размовы: «Раней бывала ні аднаго прадстаўніка не ўбачылі. А зараз вось дэпутат вярхоўнай улады прыязджае да нас, дакладвае аб рабоце ўрада, гутарыць з намі, раіцца па любым пытанню». Не дава, што да дэпутата ісці са скарыткай на непаладзі, па парадзі.

Калісінна Хопіскага раёна т. Гумніцкая не раз прасіла аддзел аховы здароўя і іншыя раённыя ўстановы спаста на курорт, або на спецыяльнае лячэнне хворага мужа.

Камісія прызнала неабходным паслаць хворага ў Кіславодск. Аднак ні пудэйкі на курорт, ні накіравання ў клініку яна не дабілася. Зварулася да мяне са скаржамі. Я зайшоў у Наркамат аховы здароўя. Пагатурчыў у намесніка наркома тав. Новікавым і напісаў жалобніцкі аб лесе ле скаргі. Праз некаторы час тав. Гумніцкая паведаміла ў пісьме, што муж знаходзіцца на спецыяльным лячэнні ў Клімавіцкай горадскай ў Менску. У пісьме яна выражае шчырую падзяку партыі, уладу за клопаты аб жывым чалавеку.

Будучы ў Наркамате аховы здароўя па справе Гумніцкай, я вырашыў рад іншых пытаньняў. Чырвонопольскі аддзел аховы здароўя, напрыклад, акуліў абсталяванне для рентгенаўскага кабінета. Грошы заліплі, а апаратуры ніяк не атрымае. Прасілі дапамагчы. Давалася ваяваць і гэтай справай.

Зараз пачалася кампанія па выбарах у Вярхоўны Совет БССР. Прадстаўніцкая арганізацыя і палітычная работа. Кожны з нас павінен ачуваць сваю адказнасць і дапамагчы партыі і ўладу правесці выбарчую кампанію на высокім узроўні.

Я рашыў па радзе прадпрыемстваў і калгасаў правесці гутаркі — аб выбарчым законе БССР, аб Сталінскай Канстытуцыі, аб апошніх раённых партыі і ўрада, добра падрыхтаваць выбаршчыкаў да вялікага дня — 26 чэрвеня, дня выбараў.

Васіль Міхараўч ГАНЧАРОВ, дэпутат Вярхоўнага Савета ССР.

ЧЫРВОНАЯ АРМІЯ РЫХТЭЙЦА ДА ВЫБАРЭЎ

В небылым уздымам байкі і намядзры часці, дзе ваенным тав. Рыжак, выучаюць Канстытуцыю і «Палажэнне аб выбарах у Вярхоўны Совет БССР».

Ва ўсіх падраздзяленнях створаны гурткі, у якіх рэгулярна праводзіцца работа па вывучэнню Канстытуцыі і выбарчага закона БССР. Гэтымі гурткамі кіруюць вопытныя прапагандысты.

Асабліва добра праходзіць заняткі ў падраздзяленні старша лейтэнанта т. І. Азарова. Тут гуртком кіруе памочнік палітрука, няўдана прыняты ў кадэцкі ВКП(б) тав. Буракоў А. Ф. Тав. Буракоў правёў ужо ў байні 6 заняткаў па вывучэнню Канстытуцыі і Палажэння аб выбарах. Апрача таго,

ён правёў рад цікавых гутарак аб эканамічным становішчы Беларусі да рэвалюцыі і развіцці народнай гаспадаркі за 20 год савецкай улады.

У сувязі з падрыхтоўкай да выбараў вярхоўнага органа ўлады рэдакцыя Беларускай рэспублікі вывясіла палітычную актыўнасць чырвонаармейцаў. Шырока разгорваецца сацыялістычная праца па баявой і палітычнай падрыхтоўцы.

Пасля вывучэння раздзелу Канстытуцыі БССР аб абавязках грамадзян па абароне нашай радзімы, намеснік палітрука т. Егорчынаў падаў дакладную аб астаўленні яго на пажыццёвую службу ў рдах РСЧА.

С. ДЗЕМІДЗЕННА.

КАМАНДЗІРЫ І ЧЫРВОНААРМЕЙЦЫ-АГІТАТАРЫ

У часці, якую камандуе т. Саладоўнікаў, разгарнулася вялікая падрыхтоўчая работа да надыходзячых выбараў у Вярхоўны Совет БССР. Ва ўсіх падраздзяленнях вывучаюць Канстытуцыю БССР і выбарчы закон.

Многія малодшыя камандзіры камамольцы, як тт. Іваню, Абрамовіч, з'яўляюцца выдатнымі палітычнымі падрыхтоўкай, праводзяць вялікую пра-

пагандысцкую работу сярод байцоў і жонат начальнікага складу.

Няўдана а агітатарамі праведзена нарада і чатырхдзённы семінар.

Комсамольская арганізацыя, дзе сакратаром тав. Такаўкаў, вылучыла лепшых камсамольцаў па правядзенню гутарак па вывучэнню Канстытуцыі БССР і выбарчага закона сярод працоўных на прадпрыемствах і ў калгасах.

А. ЛЮБІМЦАУ.

АГІТАЦЫЙНА-МАСАВАЯ РАБОТА АСЛАБЛА

ПОЛАЦК. Ва апошнія дні гарадскі ўстановах праходзіць сходы па вылучэнню кандыдатаў у члены ўчастковых выбарчых камісій. Гэта адказная, ганаровая работа дзяржаўнага лепшым, правярнымі людзямі, якія сабе правялі ў часе мінулых выбараў. Напрыклад, тав. Маікевіч — старшыня заўкома хлебазавода, тав. Славін — дырэктар сельскагаспадарчых майстэрняў — зноў вылучаны старшынямі ўчастковых выбарчых камісій.

Трэба адзначыць, што агітацыйна-прапагандысцкая работа па раскручэнню Палажэння аб выбарах і вывучэнню Канстытуцыі БССР пастае на зусім слаба. У горадзе налічваецца 452 гурткі, якімі ахоплены 9.700 чалавек — 50 проц. агульнага ліку выбаршчыкаў. Прамацоўныя райкомы КП(б)У і ЛКСМБ да выбарчых участкаў пярвічных партыйныя і комсамольскія арганізацыі да работы яшчэ не прыступілі.

Зараз па прадпрыемствах і ва

Установах праходзіць сходы па вылучэнню кандыдатаў у члены ўчастковых выбарчых камісій. Гэта адказная, ганаровая работа дзяржаўнага лепшым, правярнымі людзямі, якія сабе правялі ў часе мінулых выбараў. Напрыклад, тав. Маікевіч — старшыня заўкома хлебазавода, тав. Славін — дырэктар сельскагаспадарчых майстэрняў — зноў вылучаны старшынямі ўчастковых выбарчых камісій.

Трэба адзначыць, што агітацыйна-прапагандысцкая работа па раскручэнню Палажэння аб выбарах і вывучэнню Канстытуцыі БССР пастае на зусім слаба. У горадзе налічваецца 452 гурткі, якімі ахоплены 9.700 чалавек — 50 проц. агульнага ліку выбаршчыкаў. Прамацоўныя райкомы КП(б)У і ЛКСМБ да выбарчых участкаў пярвічных партыйныя і комсамольскія арганізацыі да работы яшчэ не прыступілі.

Б. ЗЕЛЬМАНАУ.

ЗВОДКА НАРКАМЗЕМА БССР аб ходзе яравой с'ябы па абласцях і раёнах БССР на 5 мая 1938 г. (у проц.)

ВОБЛАСЦІ І РАЁНЫ	Усяго пасеваў яравых (без усеагульнага перапрацоўвання і падпарадкаваных працаў)	У тым ліку: асобна па культурна-аграрных і асобна па сацыялістычных і іншых	Усяго абматаліў і бабоных — сартаваныя пасевы	Пасеваў інакш	Пасеваў сульфіта	Пасеваў шматлікіх і бабоных пасев працаў	Працэнтнае выкананне абматаліў
Віцебская вобл.	42,1	44,7	61,5	48,9	8,3	69,0	72,3
У тым ліку:							
Аршанскі	69,4	69,3	92,8	63,9	28,8	69,9	104,3
Асвейскі	49,2	73,4	56,5	69,7	1,2	74,4	80,0
Ваўгушаўскі	34,5	66,8	55,1	44,3	5,9	65,3	65,3
Башанковіцкі	33,5	63,6	60,8	26,1	3,4	71,1	60,4
Ветрыцкі	58,3	96,2	139,0	67,6	10,2	67,7	66,5
Віцебскі	40,7	70,5	66,7	17,4	6,0	72,8	84,3
Гарадоцкі	20,1	32,1	39,3	13,6	4,5	65,5	84,5
Дрысеўскі	57,6	32,7	53,1	65,4	4,4	60,7	91,2
Дубровенскі	37,7	43,0	41,2	65,9	2,5	46,1	56,1
Лельскі	35,0	61,0	65,5	60,2	3,5	83,4	43,6
Лёвненскі	26,1	37,7	37,8	22,4	0,2	59,5	61,5
Мухаўскі	55,4	44,9	39,4	36,9	14,2	71,4	60,7
Поліцкі	45,9	77,1	63,2	38,2	11,0	71,2	56,3
Расонскі	32,5	55,5	34,3	24,6	1,4	77,4	50,5
Сенненскі	33,5	52,1	47,9	51,2	4,2	62,9	52,3
Сіроцкі	25,1	40,4	30,4	22,1	4,2	70,8	58,2
Суражскі	36,0	61,7	56,2	25,7	3,9	68,3	77,5
Талачынскі	59,1	60,2	76,8	100,1	6,6	61,0	96,1
Ушанскі	49,3	77,8	67,2	55,3	2,8	78,3	105,2
Чашніцкі	45,1	70,8	72,7	68,4	12,1	85,4	105,1
Гомельская вобласць	41,5	86,5	76,3	45,7	17,3	63,8	72,2
У тым ліку:							
Будакашалеўскі	40,9	78,3	56,5	40,6	7,8	77,2	75,7
Белгаўскі	47,8	100,5	76,2	72,6	18,0	77,3	101,8
Гомельскі	51,2	93,2	94,3	27,3	33,4	79,2	70,6
Добрушскі	53,3	107,4	93,5	66,5	47,7	72,0	95,6
Жлобінскі	46,9	93,4	79,3	60,9	23,9	80,7	68,4
Журавіцкі	46,2	98,8	99,8	54,6	13,9	79,4	98,2
Кармянскі	36,6	81,1	87,7	30,0	6,2	55,8	84,7
Лосеўскі	43,2	96,0	73,4	56,0	31,0	49,2	91,8
Рагачоўскі	42,1	88,2	77,0	27,0	15,4	55,3	69,2
Рэчыцкі	31,2	70,6	78,6	15,4	21,0	46,0	68,0
Свіслацкі	35,4	95,1	113,6	76,5	13,5	100,0	117,0
Уварыцкі	34,8	70,2	47,4	47,4	4,6	63,2	63,3
Цераўскі	35,4	51,7	55,1	65,1	9,2	45,4	77,0
Чэрвоўскі	40,7	89,0	85,1	63,0	8,0	72,5	85,3
Мінская вобласць	40,2	67,3	70,4	51,2	10,9	63,7	65,8
У тым ліку:							
Аспавіцкі	41,5	70,9	62,4	46,5	17,7	69,0	64,0
Бяруцкі	54,1	83,4	66,8	15,2	48,2	75,9	72,9
Вялейскі	39,8	54,3	62,1	63,7	7,0	41,8	48,0
Вярэньскі	33,4	50,5	62,9	29,9	23,5	25,8	39,3
Выхаўскі	35,1	67,7	69,6	23,3	19,4	57,6	68,8
Горскі	39,2	60,2	53,9	33,3	1,4	42,8	56,7
Драбінскі	29,7	44,9	54,9	45,8	2,0	42,6	50,0
Касцюковіцкі	30,9	64,8	78,2	32,6	6,7	63,1	67,2
Кірэўскі	40,3	78,3	64,7	22,8	17,0	64,5	63,3
Клімавіцкі	35,2	69,5	71,1	33,7	0,3	72,2	68,2
Клязьмінскі	28,3	52,9	51,2	18,4	9,2	41,8	35,6
Кружыцкі	38,6	49,3	54,2	81,3	7,5	36,9	54,4
Крычаўскі	49,9	96,1	91,2	65,6	8,9	74,3	96,9
Магілёўскі	41,8	74,1	66,4	49,0	16,3	37,6	64,2
Мсціслаўскі	55,6	89,6	79,3	70,9	2,6	55,7	87,0
Праніскі	41,3	89,0	77,6	54,9	14,5	78,6	86,4
Хопіскага	35,8	71,5	82,1	42,2	0,9	63,9	78,5
Чавускі	35,4	59,5	80,6	37,3	6,9	58,3	62,3
Чэрчыцкі	41,4	83,1	83,1	62,0	10,7	82,3	82,5
Чырвонопольскі	39,0	73,8	73,9	32,0	5,8	67,6	54,6
Шклоўскі	52,2	64,8	64,9	91,5	7,8	52,5	80,6
Менская вобласць	44,3	67,5	66,7	40,7	26,1	56,2	65,8
У тым ліку:							
Барысавскі	34,7	53,7	62,7	13,4	18,4	40,6	54,3
Віцебскі	39,3	67,3	71,3	16,9	2,0	36,2	75,9
Грэцкі	67,0	96,4	55,9	50,7	5,4	62,3	62,0
Заслаўскі	34,5	44,7	51,5	35,6	6,0	48,2	42,0
Копыльскі	54,9	91,7	91,4	67,4	2,8	68,2	92,1
Крупскі	30,8	51,7	64,6	20,4	4,3	62,3	48,6
Лобанскі	27,4	40,6	37,1	31,6	5,4	32,2	34,7
Львобскі	49,0	84,4	65,9	46,1	39,6	46,9	70,5
Менскі	46,9	71,3	69,9	41,4	25,5	34,4	69,2
Плешчаніцкі	29,6	51,8	68,1	8,0	3,1	49,2	50,5
Пухавіцкі	38,3	64,3	64,8	28,2	23,0	50,3	73,5
Слуцкі	52,0	77,1	70,1	34,3	49,5	66,5	69,8
Смалавіцкі	36,4	55,9	60,9	28,3	6,9	34,6	44,6
Смільвіцкі	51,6	80,4	79,1	71,8	14,6	68,8	88,8
Старалужанскі	62,2	100,7	97,8	54,1	58,8	61,9	87,8
Старобінскі	71,0	110,6	95,8	98,9	71,0	118,1	118,6
Удзельскі	64,2	81,4	67,0	55,3	28,4	81,3	87,1
Халопеніцкі	38,9	62,9	64,6	38,4	20,3	46,6	62,4
Чэрвеньскі	29,1	49,3	57,9	31,1	10,4	43,7	45,1
Чырвонапольскі	79,7	101,6	100,9	64,5	88,4	89,6	100,8
Палеская вобласць	57,1	108,3	87,8	72,4	58,2	71,9	99,2
У тым ліку:							
Врагінскі	62,5	108,9	86,5	65,7	53,2	72,5	109,3
Глуцкі	44,3	97,0	77,0	37,3	24,5	50,8	84,9
Даманавіцкі	52,3	96,3	69,2	68,9	50,7	70,0	76,4
Лельскі	55,1	103,7	69,9	89,8	62,3	79,2	99,9
Жыткавіцкі	62,2	108,1	75,8	79,8	84,5	63,4	108,2
Камярыцкі	65,3	109,7	108,1	94,7			

„ГАЛОУНАЕ У ВУЧЭННІ МАРКСА—ГЭТА ВЫСВЯТЛЕННЕ СУСВЕТНА-ГІСТАРЫЧНАЙ РОЛІ ПРОЛЕТАРЫЯТА, ЯК ТВАРЦА СОЦЫЯЛІСТЫЧНАГА ГРАМАДСТВА“ (ЛЕНІН)

КАРЛ МАРКС

(Да 120-годдзя з дня нараджэння)

гату палітву, ва-
бюлетчыла бліску-
чую перамогу буй-
нага калектыўнага
земляробства ў
СССР.

ВУЧЭННЕ МАРКСА БЕССМЯРОТНА

Вучэнне Маркса бессмяротна ў Усе-
сільна. Яно ўзбройвае працоўных іх
барачыне за будаўніцтва камуністычна-
га грамадства, яно ўзбройвае рабо-
чы клас капіталістычных краін у бар-
рэйце супраць фашызма, супраць
эксплуататараў.

Наша партыя, таварыш Сталін неад-
нарадова падкрэслівае выключную
важнасць авалодання ведамі марксі-
зма-ленінізма кожным камуністам. Вы-
конваючы ўказанні партыі, мы сур'ё-
зна ўзяліся за арганізацыю партыйнай
вучбы. Давоі кажаць, што гурток
папярэдняга тыпу (правадзіць тав.
Прэжы), дзе мы займаемся, ужо ка-
жэ вучэбную праграму, пасля чаго
прыступаем да вучэння ленінізма.

Мы ў гэтым годзе з усяй адданасцю
зміслагілі за ўвядзенне агульнаду-
каўнага і палітычнага ўзроўню каму-
ністаў. Ахоплены вучобай усе чле-
ны і кандыдаты партыі. Увадзілі спе-
цыяльныя дні падрыхтоўкі да занят-
каў. Неадкладна дапамогу служанам
аказвае заводскі партыйны кабінет.

Як жа мы, кожны член партыі, авал-
одваем вучэннем Маркса—Энгельса—
Леніна—Сталіна? Пасля гутаркі пра-
пагандыста па кожнай тэме гісторыі
партыі нам рэкамендуецца літаратура,
асобныя артыкулы таварыства навуко-
вага камунізма. Уважліва, глыбока вы-
вучаем мы матэрыял, запісваем у ка-
сікет, гутарым паміж сабой, каб усе-
бакова ўвасіць усе тэмы гісторыі боль-
шызма. Мы дабіліся некалькі тамоў
Маркса, Леніна, Сталіна ва ўласную
бібліятэку, якую поўнацю выкары-
стоўваем для падрыхтоўкі да занят-
каў.

Вывучэнне асобных прац Маркса
ўзбройвае светлаглед кожнага з нас.
Ды інакш і быць не можа. Вялікі вучо-
ны камунізм даў выцяральныя ар-
гументы на ўсе пытанні перамогі соцыя-
лістычнай рэвалюцыі, усталявання
дыктатуры пролетарыята, будаўніцтва
камуністычнага грамадства.

Народы нашай краіны ў 1937 годзе—
12 снежня—выбравілі Вярхоўны Совет
СССР па Сталінскай Канстытуцыі—
Калектыўны пераможца соцыялізма.
Бліскучыя вынікі выбараў—рэзуль-
тат таварыства марксізма-ленінізма, ра-
зультаг таго, што партыя большавой,
іркуемая вялікім Сталіным, павяла ў
аснову ўсёй сваёй дзейнасці бессмя-
ротнае вучэнне Маркса—Леніна.

Праца Маркса—Леніна—Сталіна
з'яўляецца настольнай кнігай кожна-
га камуніста, па іх выхоўваецца парты-
я і першым чым большавікі ад-
наш краіны ў бізнеснай любові і ад-
данасці соцыялістычнай рэвалюцыі,
першым чым большавікі аднаш краіны,
іркуемая вялікім Сталіным, павяла ў
аснову ўсёй сваёй дзейнасці бессмя-
ротнае вучэнне Маркса—Леніна.

Адвечымі 120-годдзям для нара-
джэння Карла Маркса, мы ішце вы-
шэйшым узроўнем вучэння марксі-
зма—Энгельса—Леніна—Сталіна, яшчэ
вышэйшым узроўнем рэвалюцыю іль-
насць, каб штодзённа праводзіць ў
жыццё вылікае вучэнне Маркса, у бар-
рэйце за будаўніцтва бюлласовага
камуністычнага грамадства, за поўнае
тэрактвае камунізма.

А. І. ЕРЭНГРОЗ,
М. А. МАЛАШЭНА,

члены партыі, — слухачы гуртка
гісторыі партыі павышэнага тыпу
завода Імя С. М. Кірава.

які сацыяльнага жыцця, дыялектыка,
які найбольш усебакова і глыбокае вуч-
энне аб развіцці, тэорыі класавай
барачыні і сусветна-гістарычнай рэ-
валюцыі, ролі пролетарыята, тэорыі
новага камуністычнага грамадства“
(Там-жа. Стар. 6).

Калі выбухнула лютаская рэвалю-
цыя 1848 года, Маркс, высланы з Бель-
гіі, прыехаў на некаторы час у Парыж,
а адтуль у Кельн (Германія). Там з 1-га
чэрвеня 1848 года выходзіла
«Новая Рэйнская газета», галоўным
рэдактарам якой стаў Маркс. Гэта была
першая газета рэвалюцыянага про-
летарыята. Маркс паслядоўна асвятляў
і ўскрываў на старонках газеты ролі
роўных класаў Германіі, падкрэсліваў
героічнае барацьбу пролетарыята, вы-
крываў зраджальніцкую палітыку тры-
умі і падлай ліберальнай буржуазіі,
пасляшчэйшай заключыў саюз з рэ-
валюцыяй, а таксама непаслядоўна, хі-
стаючыся палітыку дробнабуржуаз-
най дэмакратыі.

«Новая Рэйнская газета» праіснавала
да 19 мая 1849 года. За некалькі дзён
да гэтага Маркс быў высланы з Герма-
ніі. Ён выехаў спачатку ў Парыж, а
затым у Лондан, дзе і пражыў да са-
май смерці.

Пасляшчэйшым у Лондане ў якасці
палітычнага эмігранта, Маркс пачаў
вядзення работу па вывучэнню ка-
піталістычнага ладу. Працаваў яму
прыходзілася ў навабачай пажыццёва
ліберальных умовах. Ніякчэ не раз па-
ражэна залучыў Маркс і членаў яго
сімлі ў адных годлах. Толькі на
станінае самадзінае матэрыяльнае
падарыманне Энгельса дапамога Мар-
ксу давесці да канца гіганцкую работу
над «Капіталам».

Прамерная работа, якую прыходзі-
лася вясні Марксу, падрывала яго а-
дароўе. Дзён ён прапываў за заробку,
а па начах — над рукапісам «Капіта-
ла». Напружаная начная работа вы-
клікала прыступы хваробы, выводзі-
ла Маркса са строю, перашкаджаў-
шы яму працаваць.

У годх глухой рэакцыі, наступіўшай
пасля паражэння рэвалюцыі 1848 года,
Маркс не пакідаў змагацца за новы
ўздым рэвалюцыянай энергіі ў рабо-
чы класе, не пакідаў выкрываць
гнуснасці буржуазных дэмагогаў і
кравадупша англійскіх ліберальных
дэяржачых дэячоў.

Новы ўздым рабочага руху ў Еўропе
пачаўся ў 60-х годлах. У канцы 1864 года
пад непамерным кіраўніцтвам Маркса
ўзнікла першая масавая пролетарская
партыя «Міжнароднае таварыства ра-
бочых» — Першы Інтэрнацыянал. Маркс
быў душой гэтай арганізацыі, яе
галоўным кіраўніком, аўтарам усяіх
яе важнейшых дакументаў — рэвалюцый-
нага, маніфэстаў.

«Аб'ядначны рабочы рух розных кра-
ін, стараючыся накіраваць у руцэ не-
пролетарскага, дэмакратычнага соцыя-
лізма (Мадзіні, Прудон, Бакунін, ан-
глійскі ліберальны трэд-квінцізм,
дэсальцісцкі кісцені ўправа ў Герма-
ніі і т. д.), змагаючыся в тэорыі ўсіх
гэтых сект і школ, Маркс выхоўваў
адейную тавытку пролетарскай бараць-
бы рабочага класа ў розных краінах»
(В. І. Ленін, там-жа, стар. 7) — так ха-
рактарызуе Ленін работу Маркса ў гэ-
ты перыяд.

У красавіку 1867 года Маркс знаў ў
друг рукапіс першага тома «Капіта-
ла» — гэтай найвялічай працы, у
якой дан глыбокі навуковы паказ і
тлумачэнне ваконай унікнення, рас-
віцця і гібелі капіталістычнага грама-
дства.

Уважліва сочылі за рабочым рухам
ва ўсіх краінах, Маркс асабліва ўва-
гу аддаваў Германіі, дзе з 1869 года
арганізаваўся соцыял-дэмакратычны
партыя. На чале партыі сталі тавы
Аўгуст Бебель і Вільгельм Лібкехт,
вырабляючы сваім шляхам вучэнне
Маркса. Аднак, у практычнай дзей-
насці германскай соцыял-дэмакратыі
было шмат памылак дробнабуржуазна-
га, згодніцкага характарау.

Маркс і Энгельс не раз прыходзі-
лася крытыкаваць прымірніцтва Ізго-
ніцтва прэвядоры Германскай соцыял-
дэмакратыі. Асабліва выразна прыхо-
дзілася Марксу растлумачваць пытан-
не аб дыктатуры пролетарыята. Маркс
вызначае дыктатуру пролетарыята як
«класавое панаванне рабочых над су-
праціўляючымі ім праслойкамі ста-
роста свету». Гэта класавая панаван-
не, — гаворыў Маркс, — будзе пра-
даўжацца да таго часу, пакуль не бу-
дзю разбураны эканамічны асновы
бювання класаў. Гэз рэвалюцыянай
барачыні, без рэвалюцыянага гвалту
полнае ліквідаваць класы.

Высоўваючы вучэнне аб гегемоніі і
дыктатуры пролетарыята, Маркс у той-
жа час растлумачыў, што пролетарыят
з'яўляецца прэвядоры сыхаючых мас.
Маркс вучыў, што пролетарыят, заха-
піўшы ў свае рукі дэяржачую ўладу,
павінен будзе прыняць меры да палы-
пашына станаўлення сыхаючых і гэ-
ым самым прыцягнуць яго на бок рэ-
валюцыі. У гэтых мерах павінен быць
вародзі пераход ад прыватнай уласнасці
да ўласнасці калектыўнай, каб сыхаю
маглі лёгка перайсці ад дробнай прыв-
атай да буйнай грамадскай сельскай
гаспадарыі.

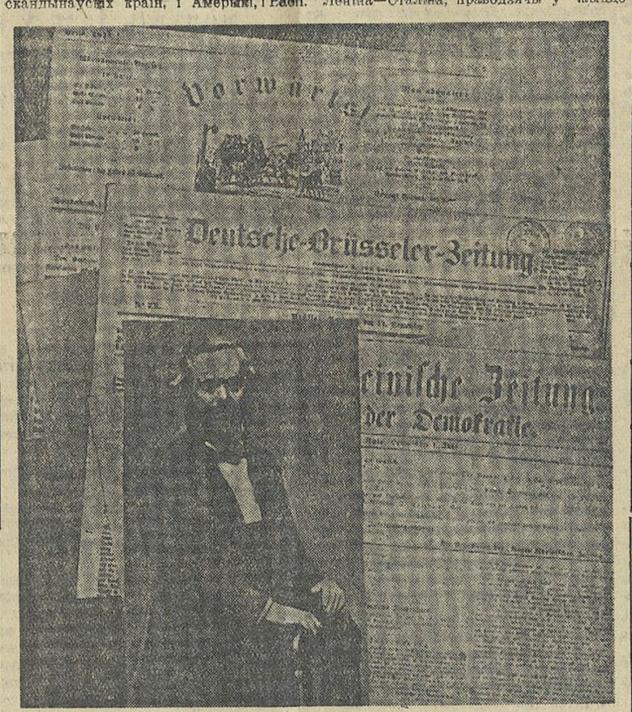
Гэту палітыку, намечаную Марксам,
канкрэтызаваў, развіў і прывёў ў жы-
ццё Ленін і геніяльны прэвядорны
яго справы таварыш Сталін. Партыя
Леніна—Сталіна, правядзчы ў жыццё

Уважліва сочылі за рабочым рухам
ва ўсіх краінах, Маркс асабліва ўва-
гу аддаваў Германіі, дзе з 1869 года
арганізаваўся соцыял-дэмакратычны
партыя. На чале партыі сталі тавы
Аўгуст Бебель і Вільгельм Лібкехт,
вырабляючы сваім шляхам вучэнне
Маркса. Аднак, у практычнай дзей-
насці германскай соцыял-дэмакратыі
было шмат памылак дробнабуржуазна-
га, згодніцкага характарау.

Маркс і Энгельс не раз прыходзі-
лася крытыкаваць прымірніцтва Ізго-
ніцтва прэвядоры Германскай соцыял-
дэмакратыі. Асабліва выразна прыхо-
дзілася Марксу растлумачваць пытан-
не аб дыктатуры пролетарыята. Маркс
вызначае дыктатуру пролетарыята як
«класавое панаванне рабочых над су-
праціўляючымі ім праслойкамі ста-
роста свету». Гэта класавая панаван-
не, — гаворыў Маркс, — будзе пра-
даўжацца да таго часу, пакуль не бу-
дзю разбураны эканамічны асновы
бювання класаў. Гэз рэвалюцыянай
барачыні, без рэвалюцыянага гвалту
полнае ліквідаваць класы.

Высоўваючы вучэнне аб гегемоніі і
дыктатуры пролетарыята, Маркс у той-
жа час растлумачыў, што пролетарыят
з'яўляецца прэвядоры сыхаючых мас.
Маркс вучыў, што пролетарыят, заха-
піўшы ў свае рукі дэяржачую ўладу,
павінен будзе прыняць меры да палы-
пашына станаўлення сыхаючых і гэ-
ым самым прыцягнуць яго на бок рэ-
валюцыі. У гэтых мерах павінен быць
вародзі пераход ад прыватнай уласнасці
да ўласнасці калектыўнай, каб сыхаю
маглі лёгка перайсці ад дробнай прыв-
атай да буйнай грамадскай сельскай
гаспадарыі.

Гэту палітыку, намечаную Марксам,
канкрэтызаваў, развіў і прывёў ў жы-
ццё Ленін і геніяльны прэвядорны
яго справы таварыш Сталін. Партыя
Леніна—Сталіна, правядзчы ў жыццё

Газета, у якой ахтыла суароўніцка Карл Маркс.

З УСПАМІНАЎ АБ МАРКСЕ

Ф. ЛЕСНЕР *)

У канцы лістапада 1847 года ад-
буўся другі кангрэс «Саюза камуні-
стаў», на якім прысутнічалі і Карл
Маркс. Ён і Энгельс прыехалі в Бру-
ксель для таго, каб абараняць на кан-
грэсе прыяныя судажыяе соцыялі-
сты. Кангрэс працягнуўся дзясцць
дзён.

У пасяджэннях прымаў ўдзел толькі
дэлегацы, у ліку якіх я не быў. Але
я ведаў, аб чым ішла гутарка, і з
велькарапейшай цікавасцю чакаў
рэзультатаў спрэчак. Неўзабаве мы
ведаліся, што кангрэс аднагалосна
застаўся за выкладзеныя Марксам і
Энгельсам прыяныя і даручыў ім
выпрацаваць «Маніфэст». Калі ахтым,
у пачатку 1848 года, в Лондане прыбуў
рукапіс «Камуністычнага маніфэста»,
яго масама павінен быў прыняць аскромны
заводы эпоху, дакумента: я адно
рукапіс у друкарню, адкуль дастаўляў
ліце ў карэктур Карлу Шаперу.
Там я ўпершыню убачыў Маркса і
Энгельса. Ніколі я не забуду ўражан-
ня, якое зрабілі на мяне абодва гэтыя
чалавекі.

«Камуністычны маніфэст» вышаў з
друку ў лютым 1848 года. Мы атрыма-
лі яго адначасова з паведамленнем аб
пачатку лютаскай рэвалюцыі ў Пары-
жы.

На наступны дзень адбуўся другі пра-
цэс, і, нарэшце, 18 мая 1848 года газета
была канчаткова закрыта. Апошні
нумар надрукаван быў чырвонай фар-
бай.

На гэтых працэсах Маркс не абара-
няўся, а абвінавачваў міністэрства.
Маркса, галоўнага рэдактара газеты, і
Энгельса абвінавачвалі ў тым, што ў
надрукаваным у «Новай Рэйнскай га-
зете» артыкуле была нанесена зьяна-
да «вжыкоўным свае службовыя аб-
в'язкі старшаму пракурору і жандар-
меру». У зале суда не аставалася ні
аднаго абаронца месца. Пасля пра-
моў оберпракурора і адвакатаў слова
ўзяў Маркс. Ён гаварыў малга гал-
дзіна; слабойна, станюча і энергічна
гучэлі яго вывады, якія ўсё больш люта
абрушваліся на оберпракурора і ў яго
асобе на ўвесь стары пародак, гнусную
прэскую бюракратыю, старую армію,
стараы суд, стараы, нарадзіўшыся пры
самадзяржаўі, выхаваных пры ім і па-
сівеўшых на яго службе суддзяў...

Маркс праз некалькі месяцаў вы-
сланы в Прусіі. Энгельс адправіўся ў
Бадэн у той час, як астаўшыся ў
Кельне таварышам распасудзілі сваю
агтыўную работу на вёску, так як
тады мы ўжо разумелі значэнне агі-
татый сярод сялян.

Маркс надаваў вельказнае значэнне
спрэчкам і гутаркам з рабочымі. Пры
гэтым ён шукаў тых людзей, хто быў
з ім шыры і павольнаў яго ад лісці-
ваці. Ён лічыў велькі важным для

сабе чую думку рабочых аб руху. Ён
улюбав час гату быў абмаркоўваць в
ім важнейшыя палітычны і эканамі-
чны пытанні, прычым быў велькі вына-
чаў, ці ў дастатковай ступені яны ра-
зумеюць гэтыя пытанні, і чым лепш
яны іх разумеюць, тым больш ён гэтэму
радаваўся.

У часы Інтэрнацыянала ён не пра-
пуская ні аднаго пасяджэння Генер-
альнага савета, а пасля пасляшчэйнаў
мы, г. зн. Маркс і большасць членаў
Савета, звычайна адпраўляліся ў
якую-небудзь тавару, каб там за-
пхяняны пыва пагаварыць на свабод-
нае. На дарозе дамы Маркс заастаў
гаварыў аб нармальным рабочым дні
наогул і аб вельківажлівым у прыват-
насці. Маркс часта паўтараў: «Мы да-
біваемся вельківажлівага рабочага
дня, але самі то мы часныя працуем
у суткі ўдвая больш...».

Так, Маркс прэвядваў, на жал, воль-
ны мюга. Столькі сіл і часу кагнаваў
яму адзіно толькі Інтэрнацыянал! Па-
староні чалавек сабе і ўзяць не мо-
жа. А побач з гэтым Марксу даводзі-
лася працаваць, каб жыць, праводзіць
шмат галдзі в Брытанскім музеі, каб
збраць матэрыял для сваіх эканамі-
чных і гісторычных работ.

Маркс, як і ўсе сапрадны вялікія
люды, звычайна паводзіў быў усевай
сакаўпаўнасці. Як я ўжо гаварыў, ён
заўсёды імкнуўся пачуць думку про-
стага рабочага аб рабочым руху. Так,
ён часта пасля абоду заходзіў да мя-
не, кніжы мяне з сабой на прагулку,
каб пагаварыць са мной на самыя
настаўныя тэмы. Я, вядома, праде-
стаўляў яму поўную матчынасць га-
варыць, бо для мяне было сапрадны
асоладзі сачыць за ходам яго мыслі.
Я бываў зусім паглынут гэтымі гу-
таркамі і велькі неахотна расставяў-
ся з Марксам.

Наогул ён быў выдатным субяседні-
кам, які прыячаў і ватароўваў усе

мага, хто з ім гутарыў. Яго юмар
быў вельківажлівым, яго смех велькі-
важлівым. Калі нашым таварышам
увадалася дабца дзе-то не было пера-
могі, то радасці яго і лікаванню не
было здрадзю, пры чым ён заражаў
ім ўсіх акружаючых.

У тры дзяткі Маркса в ранінага
юнацтва прадзілі вялікі Інтарэс да
сучаснага рабочага руху, які настаў-
на складалі асноўную тэму разгавораў
у сямлі Маркса. Адносны паміж Мар-
сам і яго дэячыні былі самымі сардэ-
чнымі і самымі звычайнымі. Дзят-
чыні адносіліся да бачынь хутчэй як
да брата або прыяцеля, бо Маркс не
прызнаваў зьнешніх атрабутаў бач-
каўскага аўтарытэта. У сур'ёзных вы-
падках ён быў дарэчыкам для сваіх
дзятчэй, наогул жа, калі толькі дава-
лаў час, таварышам іх гуляць.

Маркс наогул надаваў любіў дзят-
чэй. Калі Марксу ў горадзе не было
чаго рабіць і ён, гуляючы, накіроўваў-
ся на Хемпстэдскія ўзгоркі, можна бы-
ло нарэдка бачыць аўтара «Капітала»,
які ваўся в кучай вулічных рэбяч-
каў.

Смерць яго старэйшай дзятчэй ў 1832 годзе,
унаслідкіўшай яго выдатныя
якасці сваёй маці, нанесла Марксу
ўдар у пяхі для яго час. Ледзь за
год да таго, 2 снежня 1831 года, ён
страпіў жонку, надругу ўсяго яго
жыцця.

Маркс у той час ужо моцна кашляў.
Чуючы, як ён кашляе, здавалася, што
ён — шырокаплечы, сталёвы — вост-
ры вельківажліва на кавалкі. Гэты ка-
шаль тым больш яго дамінаў, што
ўвесь яго арганізм быў даўно ўжо па-
дарэван пастаянным пераўтварэннем.

Яшчэ ў сярэдзіне 70-х годлах урач
забараніў яму курчць. Маркс быў
страпаным курчльшчыкам, і яму здава-
лася, што, кінуўшы курчць, ён прыно-
сіць гэтым небаўлаў афору. Калі я
ўпершыню пасля гэтай забароны наве-
даў яго, ён горда і радасна заліў

мяне, што не курчць ужо на працягу
столькіх-та дзён і курчць не будзе,
пакуль урач яго гэтага не давоіць.
І кожны раз, калі я заходзіў да яго
пасля гэтага, ён заўсёды паведамыў,
што воль ужо етолькі-та часу ён не
курчць і што за ўвесь час ён нават ні
разу і не думаву курчць. Яму самаму
здавалася вельківажлівым, што ён змог
гэтага дабца. Тым больш урадаваў-
ся ён, калі праг некагорта час урач
давоіў яму курчць па адной ігары
ў дзень...

15 сакавіна 1883 года я атрымаў не-
стуннае псымо:

«Лондан, 15 сакавіна 1883 г.
Дарагі Леснер!
Наш стара Маркс учора ў 3 гадзіны
пыха заснуў навекі. Непасрэдна пры-
чына смерці, магчыма, унутранае кро-
вельзіанне.

Пахаванне адбудзецца ў суботу ў 12
гадзіны. Тусюс!» прасіць дабе прысу-
чыць не ім. Велькі опіажаюся.

Твой Ф. Энгельс».

Гэта страшная вестка глыбока мяне
пагрэсла. Ты, хто меў бліжэй зносі-
н в Марксам, ведаў, як многа стра-
піў в яго смерці рабочы рух. Ён стра-
піў чалавек, валодаўша не толькі
вялікім розумам і ўсеаб'емнымі ве-
дамі, але і паслядоўным жалевым ха-
рактарам. Якую масу ведаў ён пачё
а сабою ў магілу, сведчаць пакінутыя
ім работы, якія яны не змяшчалі і
дзясцят долі таго, што ён меў на
ўвесь час напісаць. Аб яго героічным
характары гаворыць усё яго жыццё, поў-
нае барацьбы і самаафярыванні!

Маркс быў цвёрда ўпэўнен, што
рабочыя масы рана ці позна аруза-
мець яго і пачэрпнуць з яго вучэння
сілы, каб садыінічаць свяржэнню бур-
жуазнага грамадства і з лымым
знаннем прапываць над стварэннем
новага грамадства.

Маркс не памыліўся!

*) Дзяткі Маркса, Энгельса—Гэд.

ДЭКРЕТЫ ўРАДА ДАЛАДЗЬЕ

ПАРЫЖ, 6 мая. Апублікаваны новыя дэкреты французскага ўрада. Адна з дэкрэтаў прадугледжвае павышэнне ў 1988-89 годзе падаткаў на 8 проц. і ўводзіць дадатковы падатак на прыбыткі прадпрыемстваў, працуючых на абарону.

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

УСХОДНІ (АРАГОНСКІ) ФРОНТ Паведамляюць афіцыйныя звесткі іспанскага міністэрства абароны ад 5 мая, у Пірэнейскіх сьцартах (на паўночным усходзе краіны) рэспубліканскія войскі занялі Пля-де-Невуа, Пуіг-Касіорос і Бесаа (на поўнач ад Аіме-де-Бесаа). Сілы мяцежнікаў, якія прабавалі арабіі вылазку супраць рэспубліканскіх пазіцыяў у Асен-Тысу, былі рассяяны і вымушаны былі адступіць на свае выхадныя пазіцыі, панёшы вялікія страты.

28 красавіка экспедыцыя Героя Савецкага Саюза тав. А. Д. Алексеева разарвала партыі ў ўраду аб выкаванні даручэння іх закліка на значныя людзей з дробнабюджавымі «Садко», «Селю» і «Малыгі». НА ЗДЫМКУ: самалёт экспедыцыі перад стартам. Унізе злева: Герой Савецкага Саюза А. Д. Алексееў і П. Г. Галавін. (Савецкафот).

КАЛЕКТЫВЫ БЕЛДЗЯРЖФЛА

Сёння два калектывы беларужскага фільмаў — ансамбль беларускай народнай песні і танца і аркестр беларужскіх народных інструментаў — вылазюць на гастролях у Маскву. Калектывы ў Маскве арганізуюць дзве канцэрты. 9 мая калектывы ў поўны складзе выступяюць па радыё ў стэндыі імя Комінтэрна ў канцэрт для працоўных Далёкага Усходу. Мая першы адкрыты канцэрт — у лоннай зале Дома саюзаў.

БССР НА ВЫСТАУЦЫ МАСТАЎКАІ ВЫШЫЎКІ

Беларускія таварыствы і арцелі мастацкай вышываў адправілі ў Маскву бол 200 экзэмпляў для адкрыцця ў Маскве май Усеагульнай прамыслова-капаэрнай выставы мастацкага тэкстыля і шпуні.

СПАБОРНІЦВА ПЛАЦУЮЧА РСЧА

Сёння ў боезнай менскага Дома Чырвонай Арміі адкрылася спаборніцтва пераможцаў Рабоча-Салдацкага Чырвонай Арміі па плаванню, прыяках у вад і ў раіну.

ПРАФІЛАКТОРЫІ

РЭПЧІКА. Акадэмічны стройным сямімі тэсам, шырока раскінуўшы Бабіна механізацыя лясунскі. Сярод механізацыя-бывалых устаноў, як клуб, славян, лясніцкая іслі, ассулгонт ма спаборніцтва. Тут адначасова бе і рышы ад вытворчасці трактарных, олішчыны, стахануізм-лесубоі. Кожны дваццаць дзён тут адчыняцца на 10 чак вэк. За гэты час рабочыя добра папраляцця. У прафілакторыі ёсць чыталь і пакоі гульняў.

ХРОНІКА

Прэзідыум Вярхоўнага Савета ССР намянуў тав. Мерзелова А. Ф. по значным прадэўнікам СССР у Германіі.

ПАПРАЎКА

У фелетоне, зместчаным 6 мая «Звяздзе», па віне аўтару С. Краўцова П. Вікова памылкова ўказана провідна пам пракурора Р. Менска тав. Бондар які нібы сапкінаваў арышт г-ра Стуко. Сапраўды арышт Стуко сапкінаваў паў пракурор, які араз у гарадской пркуратуры не працуе.

Намеснік адназначна рэдактара І. М. ОФЕНГЕЙМ.

СУСТРЭЧА тав. МАЙСКАГА З ГАЛІФАКСАМ

ЛОНДАН, 6 мая. (БЕЛТА). Сёння паўпранд СССР у Англіі г. Майскі наведаў міністра замежных спраў Галіфакса, у якім меў доўгую гутарку.

ТУРЭЦКА-САВЕЦКАЕ ГАНДЛЁВАЕ ПАГАДНЕННЕ

АНКАРА, 6 мая. (БЕЛТА). Як паведамляе анаталійскае тэлеграфнае агенства, Нацыянальны сход Турцыі (парламент) 6 мая ў другім чытанні аднагалосна адобрыў турэцка-савецкае гандлёвае пагадненне.

ІТАЛА-ГЕРМАНСКІЯ ПЕРАГАВОРЫ

ПАРЫЖ, 6 мая. Па вестках газет «Эспр», Гітлер у перагаворах з Мусаліні настойвае перш за ўсё, на італьянскім падтрыманні германскіх валаніярных патрабаванняў. Далей Гітлер патрабуе, каб Італія прадставіла яму свабоду рук у Чэхаславакіі, узяўшы за Германія падтрымае італьянскія планы ў Міжземным моры. Асабліва настойваў Гітлер на тым, што ўплыў на Балканах павінен быць прадставілен Германіі.

ФАШЫСЦКАЯ «РЭФОРМА ХАРЧАВАННЯ»

ПРАГА, 6 мая. (БЕЛТА). У апошні час друк фашысцкай Германіі разгарнуў вялікую кампанію за спыненне вытворчці блага хлеба і за скарачэнне спажывання мяса. У праўдзкіх на харчовых патэнтнах пры цэнтрыяльным упраўленні аховы здароўя прафесар Вірц апублікаваў гэтымі днямі артыкул, у якім абвясчаецца, што хлеб і мяса — апрадукты, шкодныя для арганізма.

ЗАЯВА ЧэхАСЛАВАЦКАГА МІНІСТРА ЗАМЕЖНЫХ СПРА

ПРАГА, 7 мая. (БЕЛТА). Парыжскі друк публікуе сёння гутарку чэхаславацкага міністра замежных спраў Крофта з карэспандэнтам румынскай газеты «Універсул». Спыніўшыся на пытанні аб адносінах чэхаславацкага ўрада да наміненцаў і патрабаванняў вакала гітлераўцаў Геленяна, Крофта заявіў: «Мы адкілілі сфармуляваны Геленянам патрабаванні, бо прыячце іх магло-б нанесці да парухі суверэнасці дзяржавы. Мы гэтым прыячці ўсе намаганні да ла-

АНТЫФАШЫСЦКАЯ ДЭМАНАСТРАЦЫЯ ў МІЛАНЕ

ПАРЫЖ, 6 мая. (БЕЛТА). Толькі гэтымі днямі ў Парыжы стала вядома аб настунай антыфашысцкай дэманстрацыі ў Мілане (прамысловае цэнтр Італіі), якая мела месца 7 красавіка. На рабочых украінах Мілана сіены дамоў і парваны былі аблесены лістоўкамі, у якіх гаварылася: «Ніхай жыць рэспубліканская Іспанія! Хлеба, міру і свабоды! Мусаліні адлаў Італію ва ўслужэнне Гітлеру! Далоў гітлераўскую палітыку вайны! Далоў фашызм!»

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ ў КІТАІ

ЛОНДАН, 7 мая. (БЕЛТА). В Вайна (6. стадыя Кітая) паведамляюць, што японскае камандаванне афіцыйна прызнае вялікую небяспеку з боку партызан, якія дзейнічаюць у Паўночным Кітаі добра арганізаванымі атрадамі. Японцы лічаць, што тут аперыруе 85 тысяч партызан, суостражаючы сімваліты з боку большай часткі насельніцтва». У паведамленнях указваецца, што ў праўдзкіх Хабей вольверная тэрыторыя, якая анахалізіца ў бачу ад дарог, фашысцкая кантралюецца партызанамі. Ёсць весткі, што пад Байпінам дзейнічае 13 тысяч партызан і што рыхтуецца наступленне на сямі горал.

СТРАТЫ ЯПОНСКАІ АВІАЦЫІ

ХАНЬКОУ, 6 мая. (БЕЛТА). Па падліках ваенных наглядальнікаў, японская авіяцыя ў Кітаі на працягу красавіка страціла 75 самалётаў, у тым ліку 36 гідрасамалётаў. Забіта 95 японскіх лётчыкаў. Некаторы лётчыкаў узята ў палон кітайцамі.

ЗВЕРСТВЫ ЯПОНЦАУ ў КІТАІ

ЖЭНЕВА, 6 мая. (БЕЛТА). Глова міжнароднай дэлегацыі пры Лізе нацыяў паслаў ноту генеральнаму сакратару Лігі нацыяў з паведамленнем аб зверствах у Кітаі. У ноте прыводзіцца 33 выпадкі японскага варварства за перыяд з 28 красавіка 1937 года па 29 красавіка гэтага года. У ноте, між іншым, упамінаюцца масавыя бамбардзіроўкі кітайскіх вёсак і расстрэл мірнага насельніцтва куліяцкім агнём з японскіх самалётаў, спаленне японскімі войскамі сцягны вёсак і масавыя расстрэлы сялян. У часе бамбардзіроўкі такіх бунных гарадоў, як Нанкін, Чанша, Кантон і інш., японскія авіяцыяні знішчалі школы, універсітэты, бібліятэкі, школы, пры занішч японскімі войскамі Нанкіна і Ханьжоу і правалена масавая рэзня мірнага насельніцтва, гвалтаванне жанчын і т. д. і, вяршыце, у ноте ўпамінаюцца разбурэнне большыні, створанай санітарным атрадам Лігі нацыяў, пасланым у Кітаі для барацьбы з эпідэміямі.

АДРЫЛАСЯ ВЫСТАУКА „XX ГОД РСЧА І ВАЕННА-МАРСКОГА ФЛОТА“

Адкрыўшыся 6 мая чаргверта юбілейная выстаўка, прысвечаная слаўнай Рабоча-Салдацкай Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскому Флоту, — вялікае свята савецкага мастацтва. Сотні людзей прыйшлі сюды ў першы дзень. Лі карцін, скульптур і твораў графікі, размешчаных больш чым у 20 залах, — ажыўленыя групы наведвальнікаў. Тут мы бачым байцоў, камандуючых і палітработнікаў, аўтары карцін і скульптур, мастацтваўцаў, вучоных, артыстаў, журналістаў. Сярод прысутных на адкрыцці выстаўкі — старшыня Камітэта па справах мастацтваў пры Саўнарком СССР тав. А. І. Назару, адліч з вядомых уэльскаў герарычных паходзі Першай Коўнай арміі камкор О. І. Гаралавікоў, камандуючы Чорнаморскім флотам флагман 2-га ранга тав. І. С. Юмашаў, Герой Савецкага Саюза І. Д. Паланін, П. П. Шыршоў і А. В. Юмашаў, прафесар В. П. Філатоў і інш.

МОЛАДЗЬ ІДЗЕ ў ВАЕННЫЯ ВУЧЫЛІШЧЫ

Штодзёна ў Віцебскіх раённакамат прыходзяць маладыя рабочыя, служачыя, катасікі, студэнты і вучні старэйшых класаў. Яны азнамяюцца з праўдзкімі прыёмы ў ваенных вучылішчах РСЧА, распітваюць аб жыцці і быце курсантаў і тут-жа падаюць свае заявы з просьбай аб прыёме ў ваенныя вучылішчы.

ВЫДАННІ „КАПІТАЛА“ МАРКСА

Першы том «Капітала» вышоў на рускай мове ў 1872 годзе. Такім чынам, з часу з'яўлення першага рускага перакладу «Капітала» прайшло 66 год. Пасля Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі тыраж «Капітала» гіганцка ўзрос.

ВЫРАЖ І ЗБРАЖЫ

ДА ўВАГІ КАЛГАСАЎ!

СТРАХУЙЦЕ ПАСЕВЫ ДА ПОЎНАГА КОШТУ ўРАДЖАЮ

Па пастанове ЦВК і СНК СССР ад 17 верасня 1986 г. і пастанове СНК СССР ад 5 верасня 1986 г. УВЕДЗІНА ДАБРАВОЛЬНАЕ ВЫШПАКІДНОЕ СТРАХАВАННЕ ПАСЕВАў СПЕЦЫЯЛЬНЫХ І ТЭХНІЧНЫХ, ЗЕРНАВЫХ І ВАЛОВЫХ КУЛЬТУР У КАЛГАСАХ.

УМОВЫ СТРАХАВАННЯ:

Лён і канопі ка карню страхуюцца ў дабравольным парадку ад стыхійных бедстваў: градзішчы, бур, ліўні, агню, а таксама ад вымачак выправання, вымірвання, паводкі і ад засухі. Зернавыя і бабовыя культуры страхуюцца ад усіх тых-жа стыхійных бедстваў, што і лён і канопі, ад выключэння засухі.

КАЛІ МОЖНА ЗАКЛЮЧАЦЬ СТРАХАВАННЕ ПАСЕВАў С-Г. КУЛЬТУР

Выключыць страхаванне ад градзішчы, ліўняў, бур і агню можна як да пасеву, так і пасля пасеву ў любы час года; ад вымачак, вымірвання, выправання, паводкі і ад засухі — да канца сабы, але не пазней тэрмінаў устанавленых урадам для скарачэння сабы давай культуры.

УПРАВЛЕННЕ ДЗЯРЖСТРАХА НКФ БССР.

Дзярж. театр музыкамеды ВООР (Шаміш. дэлегацыя тэатра ВООР) 8 мая. ЦЫГАНСІН БАРОН. Гудавыя кіноапарат «Чырвоная зорка» ВОЛГА-ВОЛГА Пачатак 4.30, 6.30, 8.30 і 10.30. Гудавыя кіноапарат «Пролетары» ВОЛГА-ВОЛГА Пачатак: 5, 7, 9 і 11 г. веч. Гудавыя кіноапарат «Старына» ЖЫЦЬ.

БЕЛАРУСКАЕ БЮРО ПАДАРОЖЖАЎ ВЦСПС Атрыманы пудзкі на ПАДАРОЖЖЫ І ЭКСКУРСІІ на май, чэрвень, жнівень, верасень, кастрычнік, лістапад і снежань. Звяртацца па адрасу: г. Менск, вул. Урыцкага 22, тэл. 21-730. Беларускае бюро падарожжаў ВЦСПС.

ДА ўВАГІ ГАНДЛЮЮЧЫХ АРГАНІЗАЦЫІ

Беларуская кантора ГАЛОЎКАНСЕРВ

і яе БАЗЫ ў ГОМЕЛІ і ВІЦЕБСКУ. МАЮНЦЬ у вялікай колькасці ВЫСОКАКАЧАСНАЕ ПАВІДЛА, ВАРЭННЕ, КАМПОТЫ, МАКАРОНЫ і ВЕРМІШЭЛЬ з ярасм (сапатын), вітамінізаваную ГАРОДНІНУ (сукуров, шпінак), ХАЛПУ, ТАМАТ-КЕТЧУП, ЖЭЛЕ і іншыя КАНСЕРВАВЫЯ ВЫРАБЫ—у роўнай расфасовцы — заводу Галоўкансерва.

Заказы накіроўвайце

МЕНСКІ МАЛОЧНЫ КАМБІНАТ (Маслоўская, 23) ПРАВОДЗІЦЬ ПРОДАЖ НАСЕЛЬНІЦТВУ СЫВАРАТНІ (АДЫХОДЫ АД МАЛАКА). ВОДПУСК ПРАВОДЗІЦЦА ў 10 да 12 г. дня і ў 1 да 3 г. дня. ДЫРЭКЦЫЯ.

МЕНГАРХАРТАНДЛІО ПАТРЭБНЫ НА ПАСТАЯННУЮ РАБОТУ: КІРАЖНІК ГРУПЫ ПА ПЛАНАВАННУ ТАВАРАБАРАТОУ, СЛ. ЗНАНАМІСТ НА КАМ'ЮНІКАТУРЫ І ЭКАНАМІСТ-ПЛАНІВАКІ Звяртацца ў плановае аддзел Менгархартагандлю Савецкага 74, 3-ці паверх, пакой № 11.

ВАЛКАНАЛЕНДУ ПАТРЭБНЫ ТЭХНІК НА ВЕСПЛАТАПЫ І ШОФЕРЫ. Звяртацца па адрасу: Біржавы вадук, № 3.

Студэнты ІІІ курса Медыцынскага вышываюць спэцыяльныя студэнты ЗУХЕРУ Г. К. з прычыны пачышчага аго гора — смерці ВАШЫ.

2 мая вышлі в дому дзельчына 22 год Марыя Андрэеўна ЖЭЛТУН, іскічна хворая, вышэй сярэдняга інтэлекту, апрацута ў спадчыну ў пакоі, бачу хутку, Босан.